Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Çocukluk Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Çocukluk Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17138

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Çocukluk Formu (AAB-YKG-Çocukluk Formu), orijinal yap?land?r?lm?? klinik görü?me arac?n?n Türkçe adaptasyonudur. Bu araç, özellikle çocukluk ve ergenlik dönemindeki bireylerde ayr?lma anksiyetesi bozuklu?unun (AAB) varl???n? ve ?iddetini sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Görü?me formu, 3 alt boyutta toplam 8 madde içermekte olup, klinik ortamda tan? koyma sürecine destek sa?lamak ve hastalar? sa?l?kl? popülasyondan ay?rt etmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, Türkiye örnekleminde yap?lan çal??malarla incelenmi? ve yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik kan?tlar? sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Anksiyetesi, Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me, Çocukluk Formu, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik, Okul Fobisi.

Yazarlar

Meliha Diriöz, Tamer Alk?n, Bilge Yemez, Nuray Emina?ao?lu, Emine Onur.

Amaç

AAB-YKG-Çocukluk Formu'nun temel amac?, klinisyenlere çocuk ve ergenlerde ayr?lma anksiyetesi bozuklu?unun (AAB) belirtilerini standart ve sistematik bir biçimde sorgulama imkan? sunmakt?r. Bu yap?land?r?lm?? yakla??m, tan?sal tutarl?l??? art?rmay? hedeflerken, ayn? zamanda çocukluk ve yeti?kinlik dönemi AAB hastalar?n? sa?l?kl? bireylerden güvenilir bir ?ekilde ay?rt etmeye yaramaktad?r.

Ölçek, klinik çal??malarda ve ara?t?rmalarda ayr?lma anksiyetesi semptomlar?n?n varl???n?, ?iddetini ve alt boyutlar?n? h?zl? ve objektif bir ?ekilde saptamak için önemli bir araçt?r.

Yap?

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Çocukluk Formu, anksiyete bozukluklar?n?n en yayg?n türlerinden biri olan ayr?lma anksiyetesi semptomlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Form, çocukluk dönemine özgü olan ve toplam 8 maddeden olu?an 3 temel alt boyuta ayr?lm??t?r:

Okul Fobisi: Evden ve ba?land??? ki?iden ayr?lmaya yönelik kaç?nma ve kayg? tepkilerini içerir.
Kaybetme Korkusu: Ba?land??? ki?iye kötü bir ?ey olaca?? veya onu kaybedece?i yönündeki

ARABPSYCHOLOGY.COM

a??r? ve mant?ks?z endi?eleri kapsar.
Yaln?z Kalamama: Tek ba??na kalmaktan kaç?nma ve sürekli olarak ebeveynlere "yap??ma" davran??lar?n? içerir.

Geçerlik

AAB-YKG'nin geçerlik çal??malar?, arac?n ayr?lma anksiyetesi hastalar?n? sa?l?kl? kontrol gruplar?ndan ba?ar?yla ay?rt etti?ini göstermi?tir, bu da yüksek düzeyde ay?rt edici geçerli?e sahip oldu?unu kan?tlar. Bu bulgu, ölçe?in klinik ortamlardaki tan?sal de?eri aç?s?ndan önemlidir.

E? zamanl? geçerlik analizlerinde, AAB-YKG'nin çocukluk ve yeti?kinlik formlar?n?n puanlar?, ilgili di?er psikometrik araçlarla korelasyon göstermi?tir. Bu korelasyonlar ?u ?ekildedir:

Yüksek Düzeyde Korelasyon: Ayr?lma Anksiyetesi Belirti Envanteri (AABE), Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi (YAA) ve Panik Agorafobi Ölçe?i-Ya?am Boyu (PASÖ-YB) ile. Bu, arac?n yak?nsak geçerli?ini destekler.
Orta Düzeyde Korelasyon: Kapsaml? Depresyon Envanteri (KD?) ile.
Dü?ük Düzeyde Korelasyon: Psikotik Belirti ?iddet Ölçe?i (PB?Ö) ile. Bu dü?ük korelasyon, arac?n ölçtü?ü yap?n?n di?er psikopatolojilerden ayr??t???n? (?raksak geçerlik) göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik incelemeleri, iç tutarl?l?k, test-tekrar test ve görü?meciler aras? tutarl?l?k metotlar?yla yap?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k (Cronbach alfa de?erleri) orta düzeyde bulunmu?tur; çocukluk formu için 0,57 ve yeti?kinlik formu için 0,59 olarak saptanm??t?r. Ayr?ca, madde-toplam puan korelasyonlar?n?n da orta düzeyde oldu?u belirlenmi?tir.

Ancak, test-tekrar test güvenirlikleri ve görü?meciler aras? tutarl?l?klar? (Cohen's kappa de?erleri) oldukça iyi düzeyde rapor edilmi?tir. Bu bulgular, AAB-YKG'nin zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini ve farkl? uygulay?c?lar taraf?ndan uyguland???nda dahi tutarl? de?erlendirmeler yapabildi?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Faktör Analizi

AAB-YKG'nin yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla yap?lan faktör analizi, arac?n farkl? ya? gruplar? için farkl? faktör yap?lar?na sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Çocukluk K?sm?: Analizler sonucunda çocukluk formunun 3 faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u aç??a ç?km??t?r. Bu üç faktör, ölçe?in alt boyutlar? olan Okul Fobisi, Kaybetme Korkusu ve Yaln?z Kalamama ile birebir örtü?mektedir.
Yeti?kinlik K?sm?: Yeti?kinlik k?sm? ise 2 faktörlü bir yap? sergilemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu faktör yap?s?, ayr?lma anksiyetesi belirtilerinin geli?imsel dönemlere ba?l? olarak farkl? semptom kümeleri halinde organize oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler (Çocukluk Formu)

Ya? Grubu: Çocukluk Dönemi

Popülasyon Detaylar?: Klinik örneklemde ayr?lma anksiyetesi tan?s? alm?? hastalar ile sa?l?kl? kontrol gruplar? üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Görü?me format?nda uygulan?r. Toplam 8 madde ve 3 alt boyuttan olu?ur. Her soru için belirlenmi? ölçütlere göre ikili derecelendirme (1=Evet - 0=Hay?r) yap?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Psikolojisi, Klinik De?erlendirme, Okul Fobisi, Kaybetme Korkusu, Yaln?z Kalamama, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: meliha.dirioz@deu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Meliha Diriöz)

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin Adaptasyon Y?l?: 2012 (Yay?n y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya akademik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar (Meliha Diriöz) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Diriöz, M., Alk?n, T., Yemez, B., Emina?ao?lu, N. ve Onur, E. (2012). Ayr?lma anksiyetesi belirtileri için yap?land?r?lm?? klinik görü?mesi Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri. *Noropsikiyatri Ar?ivi*, *49*(1), 6-13. doi: 10.4274/npa.5955.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: noropsikiyatriarsivi.com.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? ise buradan indirilebilir: ayrilma-anksiyetesi-belirtileri-icin-yapilandirilmis-klinik-gorusmesi-cocukluk-formu-toad.pdf.

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Çocukluk Formu Maddeleri

AAB-YKG-Çocukluk Formu, 3 alt boyut ve 8 maddeden olu?maktad?r:

Okul Fobisi (3 m):

Evden ayr?lmaktan korktu?unuz için ya da evde kalmak istedi?iniz için, okula gitmekte sorun ya?ad?n?z m?? Hiç evde kalarak annenizle olabilmek için okula gitmeyi reddettiniz mi? Hiç, ebeveynleriniz sizi okula gitmeniz için zorlad?lar m?? Okula gitti?inizde evden birinin de sizin yan?n?zda kalmas? gerekti mi?

Kaybetme Korkusu (3 m):

Hiç annenize kötü bir ?ey olaca??ndan ve onu kaybedebilece?inizden endi?endiniz mi (Örne?in, e?er hasta olursa diye çok endi?endiniz mi veya bir kazada yaralanabilir ya da daha ba?ka kötü bir ?ey olabilir diye endi?endiniz mi)? Hiç annenizin gidip, bir daha hiç geri gelmeyece?inden endi?endiniz mi? Hiç annenizin ölece?inden endi?endiniz mi?

Yaln?z Kalamama (2 m):

Sizin için, yaln?z kalmak, hatta bir odada tek ba??na kalmak bile çok zor muydu? Hiç, yaln?z kalmamak için annenizin ya da evdeki di?er ki?ilerin pe?inden gittiniz mi? Hiç, anneniz sizin çok "yap??kan" oldu?unuzdan ?ikâyet etti mi?

ARABPSYCHOLOGY.COM